

Εισαγωγή

Παρουσιάζονται στα παιδιά εικόνες με 5 σημαίες (Ελληνική, Αλβανική, Γερμανική, Ρωσική, Αγγλική) από τις χώρες καταγωγής των παιδιών της τάξης. Μέσα από ερωτήσεις αναδύονται οι αρχικές αντιλήψεις των παιδιών (τι απεικονίζουν οι εικόνες; τι είναι η σημαία; ποια σημαία είναι η ελληνική; γνωρίζετε σε ποιες χώρες ανήκουν οι άλλες σημαίες;) και γίνεται σύνδεση των σημαιών με τις χώρες. Στη συνέχεια τα παιδιά περιγράφουν τις σημαίες (χρώματα, γραμμές, σχήματα και σύμβολα) και προβαίνουν σε ψηφοφορία για την ανάδειξη της δημοφιλούς σημαίας της τάξης. Τέλος, τίθεται ο προβληματισμός «ποια γλώσσα μιλάνε σε κάθε χώρα;» και τα παιδιά εκφράζουν τις απόψεις τους. Ενθαρρύνουμε τα δίγλωσσα κι αλλόγλωσσα παιδιά να μας πουν λέξεις στη μητρική ή τη δεύτερη γλώσσα τους (π.χ. πώς λέγεται το καλημέρα;)

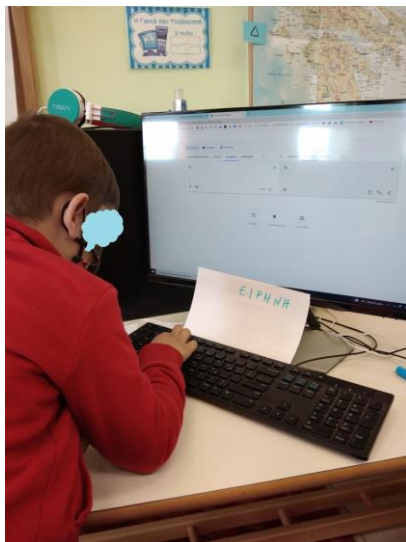

1. Μια αφίσα για την ειρήνη

Με αφορμή τον πόλεμο στην Ουκρανία, καλούμε τα παιδιά να φτιάξουμε ομαδικά μια αφίσα για να μεταδώσουμε το δικό μας φιλειρηνικό μήνυμα γραμμένο σε όλες τις γλώσσες που μιλάνε τα παιδιά της τάξης μας. Τα παιδιά συναποφασίζουν για τις λέξεις που θα περιέχει το μήνυμά μας (ΕΙΡΗΝΗ – ΑΓΑΠΗ – ΦΙΛΙΑ) και τα αλλόγλωσσα και δίγλωσσα

παιδιά καλούνται με τη βοήθεια των γονιών τους να φέρουν στην τάξη καρτέλες με τις συγκεκριμένες λέξεις στη γλώσσα τους.

Μετά τη συγκέντρωση των λέξεων από τους γονείς, τις γράφουμε στον πίνακα κάτω από τη σχετική σημαία και ενθαρρύνουμε τα παιδιά να προβούν σε παρατηρήσεις και συγκρίσεις (ποια γράμματα είναι ίδια; ποια διαφορετικά;...).

Ακολουθεί ακρόαση της προφοράς των συγκεκριμένων λέξεων, αξιοποιώντας την εφαρμογή Google Translate, με παράλληλη συζήτηση σχετικά με τις διαφορές στα φωνήματα και γραφήματα κάθε γλώσσας (π.χ. το δικό μας Ρ στα αλβανικά ακούγεται Π)

Σε αυτό το στάδιο κρίνεται σκόπιμο να δημιουργηθούν σχετικές καρτέλες - πίνακας αναφοράς με τις λέξεις στις διάφορες γλώσσες και να δημιουργηθεί σχετική «γωνιά» («γωνιά του κόσμου»/« culture world's corner »), ένα σταθερό σημείο αναφοράς στην τάξη που θα μπορούσε διαρκώς να ανανεώνεται με λεξιλογική ένταξη του περιεχομένου της διαπολιτισμικής γωνιάς (Καρράς, 2022)

Σε 2^η φάση τα παιδιά εκφράζουν τις απόψεις τους για το τι θα απεικονίζει η αφίσα και χωρίζονται σε ομάδες για να συνεργαστούν στην εικαστική απόδοση του μηνύματός μας και στην καταγραφή των αντίστοιχων λέξεων.

Μετά την ολοκλήρωση της δράσης, η αφίσα αναρτάται σε εμφανές σημείο του σχολείου και γίνεται διάχυση του μηνύματός μας μέσω ανάρτησης στο σχολικό ιστολόγιο.

2. Ταξίδι στην Ευρώπη

Τα παιδιά σε χάρτη της Ευρώπης εντοπίζουν τις χώρες καταγωγής των παιδιών της τάξης και τοποθετούν σχετικές σημαίες. Στη συνέχεια επιλέγουν τυχαία μια καρτέλα με μια από τις λέξεις που μάθαμε και προσπαθούν να εντοπίσουν την αντίστοιχη χώρα και να «προσγειώσουν» σε αυτή ένα αεροπλανάκι. Το παιχνίδι συνεχίζεται ώστε να συμμετέχουν όλα τα παιδιά. Σε περίπτωση που δυσκολεύονται μπορούν να αξιοποιήσουν τον σχετικό πίνακα αναφορά για να την εντοπίσουν.

Ολοκληρώνοντας προβαίνουμε σε σχετική ανατροφοδότηση-αξιολόγηση της εφαρμογής γλωσσικής επίγνωσης στην ολομέλεια, θέτοντας σχετικές ερωτήσεις (Τι σας άρεσε; τι μάθαμε; θυμάστε κάποιες λέξεις; τι σας έκανε εντύπωση; σε τι μοιάζουν οι γλώσσες και σε τι διαφέρουν;). Παράλληλα, δίνεται στα παιδιά σχετικό φύλλο αξιολόγησης (παρατίθεται [εδώ](#)).

Πρόγραμμα Γλωσσικής Επίγνωσης
 «Ένα μήνυμα ειρήνης... σε διάφορες γλώσσες»
 Ζωγράφισε ότι σου άρεσε από τις δραστηριότητες του προγράμματος

Πιο πολύ μου άρεσε η αλβανική σημαία.

Μου άρεσε που φτιάξαμε το χαρτί και βάλαμε τις σημαίες

Σε τι μοιάζουν οι γλώσσες, έχουν κάποια ίδια γράμματα όπως το Ε

Σε τι διαφέρουν, διαφορεικά γράμματα - όπως το Φ - διαφορετικοί ήχοι

Τι έμαθες από το πρόγραμμα, για να μας ταξιδιά σε άλλες χώρες χρειάζεται να μάθεις άλλες γλώσσες. Θα ήθελα να μάθω αλβανικά

Γράψε μια λέξη σε άλλη γλώσσα εκτός από την ελληνική

ΧΡΙΟΤΟ

Όνομα: **ΜΑΡΙΑ**

Πρόγραμμα Γλωσσικής Επίγνωσης
 «Ένα μήνυμα ειρήνης... σε διάφορες γλώσσες»
 Ζωγράφισε ότι σου άρεσε από τις δραστηριότητες του προγράμματος

μου άρεσαν οι σημαίες στο χαρτί

Σε τι μοιάζουν οι γλώσσες, - μερικά γράμματα είναι ίδια αλλά ακούγονται διαφορετικά

Σε τι διαφέρουν, - διαφορετικές λέξεις - ακούγονται διαφορετικά

Τι έμαθες από το πρόγραμμα, οι άλλες χώρες έχουν διαφορετικές σημαίες και λέξεις θα ήθελα να μάθω αλβανικά για να μιλήσω με την Τέα και τη Μία

Γράψε μια λέξη σε άλλη γλώσσα εκτός από την ελληνική

ΕΙΡΗΝΗΡΑΧΕ

Αποτίμηση Εφαρμογής

Η υλοποίηση της δραστηριότητας κύλησε ομαλά, χωρίς να πραγματοποιηθούν σημαντικές αλλαγές από τον αρχικό σχεδιασμό της. Ιδιαίτερα ευνοϊκό για την υλοποίηση των δράσεων ήταν το γεγονός ότι από την αρχή τα παιδιά εκδήλωσαν με ενθουσιασμό το ενδιαφέρον τους να γνωρίσουν τις γλώσσες που μιλάνε οι συμμαθητές τους. Η ανταπόκριση των παιδιών ήταν εξαιρετικά μεγάλη και ο ενθουσιασμός τους εμφανής σε όλη τη διάρκεια των δραστηριοτήτων.

Οι στόχοι που τέθηκαν μπορούμε να πούμε ότι επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό, όπως φάνηκε από τα σχόλια των παιδιών στα φύλλα αξιολόγησης και στη συζήτηση ανατροφοδότησης.

Τα δίγλωσσα κι αλλόγλωσσα παιδιά έδειξαν μεγάλη ικανοποίηση, εκδηλώνοντας εμφανώς συναισθήματα περηφάνιας και αυτοπεποίθησης όταν τους δόθηκε η ευκαιρία να μιλήσουν στις γλώσσες τους και να παρουσιάσουν τις χώρες καταγωγής τους, που μέχρι τότε βρίσκονταν στο περιθώριο της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Από την άλλη, όλα τα παιδιά μπόρεσαν, μέσα από τη σύγκριση γλωσσών μεταξύ τους ως προς τα φωνήματα και τα γραφήματα, να εντοπίσουν ομοιότητες και διαφορές. Χαρακτηριστικά είναι τα σχόλιά τους «το δικό μας **P** ακούγεται **Π** στα Αλβανικά... τα ρωσικά έχουν πολύ περίεργα γράμματα... κάποια δεν μοιάζουν καθόλου με τα δικά μας... το δικό τους **H** μοιάζει με το δικό μας **N**... έχουμε πολλά ίδια γράμματα όπως το **O**, το **A** και το **E**».

Εδώ αξίζει να αναφερθώ και στο ενδιαφέρον που εκδήλωσαν πολλά παιδιά να μάθουν γλώσσες που δεν θεωρούνται δημοφιλείς, όπως τα αλβανικά, προκειμένου να μπορούν να επικοινωνούν καλύτερα με τους συμμαθητές τους αλβανικής καταγωγής που δεν γνωρίζουν την ελληνική γλώσσα.